

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І
СПОРТУ УКРАЇНИ**

ФАКУЛЬТЕТ ЗДОРОВ'Я, ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І ТУРИЗМУ

Кафедра фізичної терапії та ерготерапії

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ РЕКРЕАЦІЙНОЇ ТЕРАПІЇ

рівень вищої освіти: другий (магістерський)

спеціальність: 227 Фізична терапія, ерготерапія

спеціалізація: 227.2 Ерготерапія

освітньо-професійна програма: Ерготерапія

код дисципліни в освітньо-професійній програмі: ВК.ЕТ 10

мова навчання: українська

Розробники:

Терещенко Аліна Віталіївна, викладач кафедри фізичної терапії та ерготерапії, alina.tereshchenko@gmail.com

Анотація навчальної дисципліни. Дисципліна спрямована на формулювання теоретичних знань і практичних навичок для збільшення заняттєвої участі осіб шляхом використання рекреаційної терапії та адаптивного спорту в ерготерапії. Обсяг дисципліни – 3 кредити ЄКТС. Основні теми: Сучасний стан сфер адаптивного спорту та рекреації в Україні та роль ерготерапевта у них. Рекреаційна терапія і спорт осіб із фізичними порушеннями. Рекреаційна терапія та спорт осіб із порушенням когнітивного розвитку. Рекреаційна терапія та спорт осіб із порушенням зору, слуху та продукування мови. Адаптивні девайси і допоміжні засоби для рекреаційної терапії та спорту. Використання рекреаційних форм занять у процесі ерготерапії. Підсумкова оцінка формується з урахуванням результатів поточного контролю та іспиту.

Abstract of the discipline. The discipline aims to formulate theoretical knowledge and practical skills to increase the participation of individuals through the use of recreational therapy and adaptive sports in ergotherapy. Discipline - 3 ECTS credits. Main topics: The current state of adaptive sports and recreation in Ukraine and the role of the ergotherapist in them. Recreational therapy and sports for persons with physical disabilities. Recreational therapy and sports for people with cognitive impairment. Recreational therapy and sports for people with impaired vision, hearing and speech production. Adaptive devices and aids for recreational therapy and sports. Use of recreational forms of training in the process of ergotherapy. The final grade is formed taking into account the results of the current control and examination.

Мета навчальної дисципліни – набуття теоретичних знань та практичних навичок для збільшення заняттєвої участі осіб шляхом використання рекреаційної терапії та адаптивного спорту в ерготерапії.

Обсяг навчальної дисципліни – 3 кредити ЄКТС, які розподіляються у годинах:

Форми навчання	Види навчальних занять				Самостійна робота	Разом
	лекції ї	лабораторн і	практичні	семінарсь кі		
Денна	10	0	20	0	60	90

Статус навчальної дисципліни: за вибором.

Передумови для вивчення навчальної дисципліни: успішне опанування такими навчальними дисциплінами:

на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти: «Основи практичної діяльності у фізичній терапії та ерготерапії», «Медичне право, професійна етика та деонтологія», «Іноземна мова у сфері охорони здоров'я»,

«Соціальний захист і права осіб із інвалідністю», «Соціальна психологія та психологія праці»;

на другому (магістерському) рівні вищої освіти: «Інформаційні технології у науковій діяльності з фізичної терапії та ерготерапії», «Громадське здоров'я».

Програма навчальної дисципліни.

Тематичний план навчальної дисципліни

Номер і назва теми	Кількість годин			
	Денна форма навчання			
	усього	у тому числі		
		л.	прак.	с. р.
Тема 1. Сучасний стан сфери рекреаційної терапії в Україні та роль ерготерапевта у них.	14	2	2	10
Тема 2. Рекреаційна терапія і спорт осіб із фізичними порушеннями.	14	2	2	10
Тема 3. Рекреаційна терапія та спорт осіб із порушенням когнітивного розвитку.	14	2	2	10
Тема 4. Рекреаційна терапія та спорт осіб із порушенням зору, слуху та продукування мови.	14	2	2	10
Тема 5. Адаптивні девайси і допоміжні засоби для рекреаційної терапії та спорту.	16	2	4	10
Тема 6. Використання рекреаційних форм занять у процесі ерготерапії.	18	0	8	10
Всього годин:	90	10	20	60

Зміст навчальної дисципліни за темами

Тема 1. Сучасний стан сфери рекреаційної терапії в Україні та роль ерготерапевта у них.

Сучасний стан сфер адаптивного спорту та рекреації в Україні. Функції та завдання ерготерапевта у сферах адаптивного спорту та рекреації. Рекреаційна терапія у країнах Європи та Північної Америки. Спорт осіб із інвалідністю на досвіді країн Європи та Північної Америки. Паралімпійські Ігри. Національний Паралімпійський комітет України.

Тема 2. Рекреаційна терапія і спорт осіб із фізичними порушеннями.

Види рекреаційних занять із людьми з порушенням фізичного стану. Індивідуальні та групові види спорту для осіб із фізичними порушеннями.

Класифікація осіб із порушенням фізичного розвитку для участі у змаганнях. Сучасні види спорту для осіб із порушенням фізичного розвитку.

Тема 3. Рекреаційна терапія та спорт осіб із порушенням когнітивного розвитку.

Види рекреаційних занять із людьми з порушенням когнітивного розвитку. Індивідуальні та групові види спорту для осіб із когнітивними порушеннями. Класифікація осіб із порушенням когнітивного розвитку для участі у змаганнях. Сучасні види спорту для осіб із порушенням когнітивного розвитку.

Тема 4. Рекреаційна терапія та спорт осіб із порушенням зору, слуху та продукування мови.

Види рекреаційних занять із людьми з порушенням зору, слуху та продукування мови. Індивідуальні та групові види спорту для осіб із порушенням зору, слуху та продукування мови. Класифікація осіб із порушенням когнітивного розвитку для участі у змаганнях. Сучасні види спорту для осіб із порушенням когнітивного розвитку.

Тема 5. Адаптивні девайси і допоміжні засоби для рекреаційної терапії та спорту.

Різновиди адаптивних девайсів та допоміжних засобів для рекреаційної терапії та спорту. Правила підбору адаптивних девайсів і допоміжних засобів для рекреаційної терапії та спорту. Класифікація адаптивних девайсів та допоміжних засобів.

Тема 6. Використання рекреаційних форм занять у процесі ерготерапії.

Використання групових занять рекреаційної спрямованості в ерготерапії. Використання індивідуальних занять рекреаційної спрямованості в ерготерапії. Науково-доказова практика використання рекреаційної терапії у ерготерапії. Співпраця ерготерапевта із рекреаційним терапевтом

Тематика практичних занять

Номер і назва теми дисципліни	Номер і назва теми практичних занять	Кількість годин
		Денна форма навчання
Тема 1. Сучасний стан сфери рекреаційної терапії в Україні та роль ерготерапевта у них.	1. Сучасний стан сфер адаптивного спорту та рекреації в Україні. Функції та завдання ерготерапевта у сферах адаптивного спорту та рекреації.	2
Тема 2. Рекреаційна терапія і спорт осіб	2. Види рекреаційних занять із людьми з порушенням фізичного стану.	2

із фізичними порушеннями.	Індивідуальні та групові види спорту для осіб із фізичними порушеннями.	
Тема 3. Рекреаційна терапія та спорт осіб із порушенням когнітивного розвитку.	3. Види рекреаційних занять із людьми з порушенням когнітивного розвитку. Індивідуальні та групові види спорту для осіб із когнітивними порушеннями.	2
Тема 4. Рекреаційна терапія та спорт осіб із порушенням зору, слуху та продукування мови.	4. Види рекреаційних занять із людьми з порушенням зору, слуху та продукування мови. Індивідуальні та групові види спорту для осіб із порушенням зору, слуху та продукування мови.	4
Тема 5. Адаптивні девайси і допоміжні засоби для рекреаційної терапії та спорту.	5. Різновиди адаптивних девайсів та допоміжних засобів для рекреаційної терапії та спорту.	2
	6. Правила підбору адаптивних девайсів і допоміжних засобів для рекреаційної терапії та спорту.	2
Тема 6. Використання рекреаційних форм занять у процесі ерготерапії.	7. Використання групових занять рекреаційної спрямованості в ерготерапії.	4
	8. Використання індивідуальних занять рекреаційної спрямованості в ерготерапії.	4
Всього годин:		20

Завдання для самостійної роботи студентів

Номер і назва теми дисципліни	Завдання	Кількість годин
		Денна форма навчання
Тема 1. Сучасний стан сфер адаптивного спорту та рекреації в Україні та роль ерготерапевта у них.	1. Рекреаційна терапія у країнах Європи та Північної Америки.	2
	2. Спорт осіб із інвалідністю на досвіді країн Європи та Північної Америки.	2
	3. Паралімпійські Ігри.	2
	4. Національний Паралімпійський комітет України.	2
	5. Підготовка до практичних занять із теми 2.	2
Тема 2. Рекреаційна	6. Класифікація осіб із порушенням	4

терапія і спорт осіб із фізичними порушеннями.	фізичного розвитку для участі у змаганнях.	
	7. Сучасні види спорту для осіб із порушенням фізичного розвитку.	4
	8. Підготовка до практичних занять із теми 3.	2
Тема 3. Рекреаційна терапія та спорт осіб із порушенням когнітивного розвитку.	9. Класифікація осіб із порушенням когнітивного розвитку для участі у змаганнях.	4
	10. Сучасні види спорту для осіб із порушенням когнітивного розвитку.	4
	11. Підготовка до практичних занять з теми 4.	2
Тема 4. Рекреаційна терапія та спорт осіб із порушенням зору, слуху та продукування мови.	12. Класифікація осіб із порушенням когнітивного розвитку для участі у змаганнях.	4
	13. Сучасні види спорту для осіб із порушенням когнітивного розвитку.	4
	14. Підготовка до практичних занять з теми 5.	2
Тема 5. Адаптивні девайси і допоміжні засоби для рекреаційної терапії та спорту.	15. Класифікація адаптивних девайсів та допоміжних засобів.	6
	16. Підготовка до практичних занять з теми 6.	4
Тема 6. Використання рекреаційних форм занять у процесі ерготерапії.	17. Науково-доказова практика використання рекреаційної терапії у ерготерапії.	4
	18. Співпраця ерготерапевта із рекреаційним терапевтом.	6
Всього годин:		60

Очікувані результати навчання з дисципліни: формування теоретичних знань і практичних навичок для збільшення заняттєвої участі осіб шляхом використання рекреаційної терапії та адаптивного спорту:

знанням: функцій і завдань рекреаційної терапії; різновидів рекреаційних занять; методів підбору рекреаційних занять; різновидів і способів підбору адаптивних девайсів та допоміжних засобів для занять рекреаційною терапією та спортом; ролі ерготерапевта у рекреаційній терапії та спорті;

умінням: обирати та використовувати групові та індивідуальні форми занять рекреаційною терапією в ерготерапевтичній практиці; підбирати та

використосувати адаптивні девайси та допоміжні засоби для рекреаційних занять.

Порядок оцінювання результатів навчання з дисципліни

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни формується з урахуванням результатів поточного контролю та заліку.

Протягом семестру здобувач вищої освіти може отримати максимальну кількість балів – 100 як суму балів за результатами поточного контролю на практичних (семінарських, лабораторних) заняттях та під час консультацій науково-педагогічних працівників з тем, на які не передбачено аудиторних годин. Робочою програмою навчальної дисципліни для студентів заочної форми навчання, або в установленому порядку з тем, заняття з яких було пропущене здобувачем вищої освіти. Використовуються такі форми поточного контролю та розподіл балів, які може отримати студент за тему:

Номер і назва теми практичних занять	Засоби оцінювання	Кількість балів за тему
1. Сучасний стан сфер адаптивного спорту та рекреації в Україні. Функції та завдання ерготерапевта у сферах адаптивного спорту та рекреації.	Презентації. Есе. Експрес-контроль.	10
2. Види рекреаційних занять із людьми з порушенням фізичного стану. Індивідуальні та групові види спорту для осіб із фізичними порушеннями.	Презентації. Есе. Експрес-контроль.	10
3. Види рекреаційних занять із людьми з порушенням когнітивного розвитку. Індивідуальні та групові види спорту для осіб із когнітивними порушеннями.	Презентації. Есе. Експрес-контроль.	10
4. Види рекреаційних занять із людьми з порушенням зору, слуху та продукування мови. Індивідуальні та групові види спорту для осіб із порушенням зору, слуху та продукування мови.	Презентації. Есе. Експрес-контроль.	10
5. Різновиди адаптивних девайсів та допоміжних засобів для рекреаційної терапії та спорту.	Презентації. Есе. Експрес-контроль.	10
6. Правила підбору адаптивних девайсів і допоміжних засобів для рекреаційної терапії та спорту.	Презентації. Есе. Експрес-контроль.	10

7. Використання групових занять рекреаційної спрямованості в ерготерапії.	Презентації. Есе. Експрес-контроль.	20
8. Використання індивідуальних занять рекреаційної спрямованості в ерготерапії.	Презентації. Есе. Експрес-контроль.	20
Всього балів		100

Лектор під час завершення лекції з теми дисципліни знайомить здобувачів вищої освіти з відповідними завданнями для самостійної роботи та темами практичних занять.

Перед початком практичного (семінарського, лабораторного) заняття науково-педагогічний працівник ознайомлює здобувачів вищої освіти із формами поточного контролю, які будуть застосовуватись, і кількістю балів, які вони можуть отримати. Під час завершення кожного заняття кожному присутньому здобувачу вищої освіти оголошується кількість отриманих ним балів.

Здобувач вищої освіти, який протягом семестру отримав менше 34 балів, до заліку/екзамену не допускається, і може в установленому порядку пройти повторне вивчення цієї дисципліни.

Заліки/екзамени проводяться у порядку, визначеному у Положенні про організацію освітнього процесу в університеті.

Критерії оцінки

1. Експрес-контроль оцінюється у 2 бали: 2 бали – студент повністю засвоїв матеріал, логічно викладає його, робить висновки, висловлює гіпотези, дискутує. 1 бал – студент засвоїв матеріал на репродуктивному рівні (переказування), відтворює вивчене не завжди логічно, припускається помилок. 1 бал – студент не відповів на поставлені питання, або відповідь була цілком невідповідною.
2. Комп'ютерна презентація студентів оцінюються у 4 бали: 4 бали – робота має самостійний і творчий характер. Тема повністю розкрита. Матеріал викладений логічно, послідовно, обґрунтовано. Під час презентації студент орієнтується у матеріалі, висловлює власне ставлення до визначеної проблеми, володіє майстерністю усної доповіді. 3 бали – простежується творчий підхід при підготовці презентації. Тема повністю розкрита, матеріал подано послідовно. Інколи спостерігається порушення логіки. Презентація оформлена згідно вимог. Під час презентації студент вільно володіє і орієнтується у матеріалі, висловлює власне ставлення до питання. 2 бали – загальний зміст недостатньо структурований. Простежується невміння групувати матеріал, знаходити зв'язки, встановлювати співвідношення між частинами. Студент не повністю розкрив тему, вивчено недостатню кількість джерел інформації. Під час презентації студент володіє інформацією на початковому рівні. 1 бал – презентація підготовлена нашвидку, фрагментарно. Відзначений не

самостійний підхід до виконання. Тема розкрита частково. Під час презентації студент неспроможний відтворити інформацію у певній послідовності. Оперує лише загальними фразами. Структура доповіді не витримана, матеріал побудовано не логічно. 0 балів – презентація не підготовлена.

3. Реферати чи ессе студентів оцінюються у 4 бали. 4 бали – робота має самостійний і творчий характер. Тема повністю розкрита. Матеріал викладений логічно, послідовно, обґрунтовано. Реферат чи ессе оформлені згідно вимог. Обсяг відповідає нормі. Під час захисту студент орієнтується у матеріалі, висловлює власне ставлення до визначеної проблеми. 3 бали – тема розкрита, матеріал подано відповідно пунктам плану, використано запропоновані джерела інформації. Інколи спостерігається порушення логіки. Реферат чи ессе оформлені згідно вимог. Обсяг відповідає встановленій нормі. Під час захисту студент вільно володіє і орієнтується у матеріалі, висловлює власне ставлення до питання. 2 бали – лише простежується спроба підійти до написання реферату чи ессе самостійно і творчо. Однак план реферату чи ессе не досконалий. Загальний зміст недостатньо структурований. Простежується невміння групувати матеріал, знаходити зв'язки, встановлювати співвідношення між частинами. Обсяг відповідає нормі. Під час захисту студент володіє інформацією на початковому рівні. 1 бали – реферат чи ессе написані нашвидку, фрагментарно. План відсутній або не відповідає змісту і формі. Тема розкрита частково. Під час захисту студент оперує лише загальними фразами. Структура доповіді не витримана, матеріал побудовано не логічно. 0 балів – реферат чи ессе не написані і не захищені.

Залікові вимоги:

1. Рекреаційна терапія у країнах Європи та Північної Америки.
2. Спорт осіб із інвалідністю на досвіді країн Європи та Північної Америки.
3. Паралімпійські Ігри.
4. Національний Паралімпійський комітет України.
5. Підготовка до практичних занять із теми 2.
6. Класифікація осіб із порушенням фізичного розвитку для участі у змаганнях.
7. Сучасні види спорту для осіб із порушенням фізичного розвитку.
8. Підготовка до практичних занять із теми 3.
9. Класифікація осіб із порушенням когнітивного розвитку для участі у змаганнях.
10. Сучасні види спорту для осіб із порушенням

когнітивного розвитку.

11. Підготовка до практичних занять з теми 4.
12. Класифікація осіб із порушенням когнітивного розвитку для участі у змаганнях.
13. Сучасні види спорту для осіб із порушенням когнітивного розвитку.
14. Підготовка до практичних занять з теми 5.
15. Класифікація адаптивних девайсів та допоміжних засобів.
16. Підготовка до практичних занять з теми 6.
17. Науково-доказова практика використання рекреаційної терапії у ерготерапії.
18. Співпраця ерготерапевта із рекреаційним терапевтом.

Рекомендовані джерела інформації:

Основна література:

1. Pendleton H., Schultz-Krohn W. Occupational Therapy Skills for Physical Dysfunction (Pedretti): 7th edition. Mosby, 2012. 1328p.
2. Willard & Spackman's Occupational Therapy: 11th edition by Crepeau, Elizabeth Blesedell; Cohn, Ellen S.; Boyt Schell, Barbara A. Lippincott Williams & Wilkins, 2009. 1191p.
3. Assessment in Occupational Therapy and Physical Therapy / [edited by] Julia Van Deusen and Denis Brunt. W.B. Saunders Company, 1997. 567p.
4. Hall C. Occupational Therapy Toolkit: 6th edition. Cheryl Hall, 2013. 631p.

Додаткова література:

1. Laver Fawcett A. Principles of Assessment and Outcome Measurement for Occupational Therapists and Physiotherapists. John Wiley & Sons, 2007. 491p.
2. Vroman K., Stewart E. Occupational therapy evaluation for adults: a pocket guide: Second edition. Lippincott Williams&: Wilkins, a Wolters Kluwer business, 2014. 455p.
3. Atchison B., Durette D. Conditions in Occupational Therapy: 4th edition. Wolters Kluwer, Lippincott Williams&: Wilkins, 2012. 398p.
4. Hagedorn R. Tools for Practice in Occupational Therapy. Churchill Livingstone, 2000. 307p.

Електронні ресурси:

1. Cochrane Library. [Internet]. Available at: <https://www.cochrane.org/>
2. Egrotherapy Evidence Database. [Internet]. Available at: <http://www.otseeker.com/Resources/WhatIsEvidenceBasedPractice.aspx>
3. Сайт Всесвітньої Федерації Ерготерапевтів <http://wfot.org>
4. Pub Med. [Internet]. Available at: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/>